

Szerkesztőség és kiadó hivatal
Székhelyi utca SIMON-ház Kunz József ur
kereskedésével szemben.

HIRDETÉSENYEK.

1000-évi pénzek és a kiadás körüli panaszok
valamint a lap szerkesztési részét illető
indokolt kérelmek és intézkedések.

1000-évi levelek csak ismert közlőtől
fogadhatók el.

DEBRECZENI ELLENŐR.

POLITIKAI, TARSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP.

A SZABADELVŰ PÁRT KÖZLÖNYE.

Megjelen naponként, a vasárnap és péntek kivételével.

Előfizetési ár:

Helyben hához hordva vagy vidékre postán
küldve:

Egész évre	10 ft — kr.
Félévre	5 ft — kr.
Negyedévre	2 ft 50 kr.
Egy hóra	1 ft — kr.

Hirdetési díj:

Öt-hasábsorú egy soros beiktatásért 5 kr
Bélyegdíj minden hirdetésért külön 30 kr
Nyilttér 4 hasábsorú petitorát 20 kr.

XIII. évfolyam 1886.

Debreczen. Csütörtök. November 18.

228. szám.

Kálnoky és a pletyka.

A viszálkodások legtöbbje onnan
ered, mert a legtöbb ember azt hiszi,
hogy neki több joga van az élethez mint
annak a másinak, ki szintén saját ér-
dekeiben cselekszik. Csak a higgadt és
gondolkodó emberek látják azt be, hogy
egyik embernek éppen annyi joga van
annomagához mint a másinak, s hogy
arra az embertársunkra, ki az önfenttar-
tás jogos korlátai közt saját javára mű-
ködik, még akkor sincs okunk haragud-
ni, ha az ő érdekköre a mi érdekkörünkbe
vágván, néha összeütközésbe jön egyik
a másikkal. És még is, ha bár az élet-
pálya nem keskenyebb mint az ország-
út, s ha bir minden embernek jut rajta
annyi hely, hogy egymásnak kitérhessen,
azért nem egyszer töri el egyik a má-
siknak tengelyét vagy rudját, pusztá-
makaesságból, amennyiben ő több jog-
gal vél az országúton mozoghatni mint
az a másik, és megköveteli a máiktól,
hogy az térjen ki.

Igy van ez, a nemzetek életében is.
A chauvinizmus nem egyéb mint ama
nemzetiségi tévhit, hogy például a ma-
gyar nemzetnek több joga van éni mint
a németnek vagy slávnak és viszont.
Ebből a téves felfogásból származott jog-
talan önzés, mely mindjárt jogtalan
amint mástól ugyan azt a jogot megta-
gadni igyekszik, — oka a legtöbb össze-
ütközésnek. Ma ugyan már gyéreb-
ben mint ez előtt és eddig, sőt amint
a felfogás tisztul, az összeütközés is ke-
vésbedni fog, hanem azért még mindig
nem állunk ott, hogy más nemzeteknek
a mi jogainkhoz hasonló jogait e is-
münk.

Oh! Eppenséggel ne dobjunk követ
az oroszra, amiért az a bolgár nemzetet
saját céljaira felhasználni igyekszik.

A „Debreczeni Ellenőr“ tárczája.

Vad a közt.

(Elbeszélés.)

Irta: Karczag Vilmos.

(Folytatás)

Istenem, mi törtéhetett? mi akadályoz-
hatta? Vagy talán itt járt, de észre vette
valaki, és nem adhatott jelt magáról. Oh, bi-
zonyosan így lesz; nem is lehet máskép.
Jaj, csak holnap észre ne vennék már. Egy
kicsit óvatossággal jönné, mikor jól besütö-
dik. Jaj, csak holtidőre ne lenne holnap; vajon
mi is lesz?

Ha otthon volna, megnézné a kalendá-
riumban, ott csúg a vakablakban.

Talán borus időt ad az isten s akkor
hamarabb este lesz!

S másnap, mikor munkára mennek a ra-
bok, utközből megszólítja a „szoba-gazda“ a
rőt hajút:

— Na ecsém, vége a tréfának. Kifogott
az a kölyök rajtnak!

— Miért?

— A feleségét hivatja, annak a hangját
pedig nehéz lesz utánozni.

— Majd segítsek rajta.

— Hogy-hogy?

— Meglátja kend.

A nehezen várt pillanat elékezett, az
első hangra, mely néven szólította Kerekest,
örömmel sietett az ablak alá. Nem az „ő“
hangja volt.

Szomorúan borult jobb könyvével a
falhoz, reá támasztotta csüggeteg fejét és
reszkette ejt-t ki minden szót.

— Hát maga az? — kérdi szomorúan.

— Én!

— Miért nem jött el a feleségem?

— Nem jöhet.

— Baj van?

— Fekszik. A jobb karján egy nagy seb-
kiujult; tegnap is, ma is nagy kiujult voltak.
Nehéz, fájdalmas sohaj tör ki Kerekés

Ugyan mit csinál az angol az ő gyar-
mataiban, a francia Algírban és Pek-
kingben, a spanyol az amerikai szigete-
ken és a többi. Pedig ezek még azzal
sem dicsekedhetnek, hogy ama tartomá-
nyokat a rabszolgaság alól kiszabadították.
Hanem igen is, egyik nemzet chau-
vinista mint a másik, egyik hatalmasság
erőszakoskodó mint a másik. És akarná-
nak most a bosnyákok függetlennek lenni,
— pedig nem mi szabadítottuk fel őket,
meglátnák, hány zakkal telik. Hát ha
most már az orosz az ő balkáni uralmá-
ról lemondani nem akar, ha ő az ő be-
folyását Bulgáriában feladni nem akarja,
és meg Kaulbarsz szolja a bolgárokat,
amiért hogy azok az orosz iránti hálá-
ról tudni sem akarnak: hát kérem alá-
san, ez éppen olyan emberi dolog mint
a legtöbb, s ha daczára ennek Európa
rugódozik, hát az is abból az emberi
önzésből ered, hogy saját szemében nem
látja meg a gerendát.

Amde méltóztassanak ezen össze-
ségeimért megbocsátani, és méltóztassanak
elhinni, — hogy azért nem vagyok ám
oroszbarát, s bizony Kaulbars uramat
egy hajszálnyra sem dicsőítem, hanem
tartom egy szolgalelkű brutális katoná-
nak, de semmivel sem különbnek, mint
amelyenekkel a többi hatalmak is bir-
nak és még sokáig birni fognak. És
hogy Kálnoky ezért világháborút nem
provokál, hát minenesetre nagyobb böl-
csesség tőle, mintha provokálna.

Eugemet az én felfogásomtól nem
térít el az ellenzéki sajtó zsivaja, leg-
felebb is, ha már nagyon kiálthatatlan-
ked lenni, befogom a fületem és azért
haladok a magam útján. Előtem a Kál-
noky nyilatkozata korrekt, finom, átgon-
dolt, és egy valódi diplomatahoz méltó.
A legfinomabb, de azért férfias határo-
zottsággal van abban kimondva, hogy

kebléből. Erősen kell támaszkodnia, hogy a
szörnyű hír hallatára össze ne esék.

— Hát nagyon megfeszített? Ott fáj
neki, a hol én ütöttem meg?

Semmi válasz, hosszú csend következik.

Bizonyosan elmet az az ember. Pedig ugy
szerette volna még megmondani neki, hogy
hozzon hirt a feleségéről holnap is.

Oda siet ágyához, reá veti magát; fájó,
fujdokló zokogás hangzik a csöndben.

— Beteg, beteg! Ott fáj neki, a hol
én megütöttem. Bizony gazember, nagy gaz-
ember vagyok én!

IV

A „rabkert“ben eleven nótázás mellett.
Karczagással, adomázással dolgoznak a rabok.

Ez az elfásult, faragatlan vad lelkű nép nem
örül annak a szép munkának, a mit napon-
ként végez. Meglocsolgatják a virágokat: ki-
nyilnak; megkapálják a cipkés levelű bok-
ros burgonát, kukoricát; megterem; szép zöld
minden, a mi a fekete földből kibúvik. Egyik
sem örvendez a két keze munkájának; gyü-
mölcsén észre sem veszik, hogy mily pompá-
san fejleszti isten a természetet. Bánják is
ők! Ha megesszi a rozsda, ha jégverés elpusz-
títja, ha bármely csapás el is seprí nekik az
nem fáj, ők azt meg nem siratják.

— Elpusztult, hát elpusztult.

Talán így gondolkoznak Kerekés Já-
nosról is. — Lelkiharczokról, lelki fájdal-
makról, testet ööl, epeztő szenvedésről talán
fogalmuk sincs.

A rőt hajú öntelt, megelégedett mo-
solylyal szól a szoba gazdájához:

— Jól kifizettük a lakatost.

— Hagyjuk abba egy darabig.

— Kár volna, akkor lesz legjava a tré-
fának, ha kiül. Majd örül neki, mint a ló a
szemének. Hát nem gyönyörűség nézni, hogy
töri magát az a szamar egy asszony
után.

— Az ám.

Kerekés pedig otthon (a börtönben)
vagyva lesi, míg a börtönmester be nyit fo-
zát. Ki fog kérdezni; neki látni kell a fele-
seégemet?

Oroszországnak Bulgáriában csak annyi
szabad, a mennyit neki a berlini szer-
ződés megenged, punktum, a hatalmak
mindazonáltal nem akadályozhatják meg
Oroszországot abban, ha Bulgáriában
rendet csinálni igyekszik, a mennyiben a
bolgár viszonyok mai npság mindenek
mondhatók, csak rendezett-knek nem, s
nem álnak azon a színvonalon; hogy Eu-
rópa békéjére zavarólag ne hatnának.

Mi persze erre azt mondjuk, hogy
a zavart maga Oroszország csinálta, az
orosz az! tagadja, és hogy a két állítás
valóságos felett hosszabb előadást tar-
tunk, mert e cikk keretébe tartozik,
de az még és áli, hogy a mennyire le-
hetséges, is a meddig lehetséges, az orosz
ezen rendcsinálását békés eszközökkel
kell elcsinálni és korlátozni, s a há-
borút legutóljára hagyni, mert eerszer
nagyobb felelősséggel jár egy háború
megindítás, mint a békés uton való mű-
ködés, mind eddig, amíg a működés le-
hetséges. És Kálnoky mindjárt körvona-
lozza is hogy meddig lehetséges, és hogy
a tények ezen kijelentésekkel nem ellen-
keznek, Kaulbars henezeg ugyan Bulgá-
riában, de hogy henezeg se az orosz be-
folyással egyértelműnek nem tekinthető,
tanúság az, hogy semmi tényleges válto-
zást nem bir eszközölni. Okkópációval
fenyeget de nem okkupál, fegyvert csök-
tet de nem sít el, mert ha azt tenné,
akkor a mi szerepünk is más szint öltene
magára. — És minden más híresztelés
hírlapi pletyka, melynek eddig semmi
következménye nincs.

Ennyit Kálnoky s ennél többet jó-
zan fejele nem is mondhat, nem is lehet.

Külföld.

A muszkák ingerültsége Kálnoky
beszéde után hatarta an. A Novoje Vremja e
beszéd után jogosultnak találja az

ségét. Ha emberek a bírák, akkor megzán-
ják az ő szenvedését. Egy két órára kibő-
csátják őt igen, el fogja panaszkodni a bíró-
urnak, vagy aki elé vezetik, hogy az ő
édes felesége milyen nagyon beteg talán hal-
doklik is.

— Honnan tudja?

Valami titkos hang kérdezte ezt tőle
lelkében. Igaz, azt fogják tőle kérdezni: hon-
nan tudja? Neki nem szabad megmondani a
valót, elárulni az igazságot, mert akkor so-
hasem adhatna többet hirt magáról sem ő a
feleségének, sem a felesége neki. De hát ak-
kor mit fog felelni? Azt, hogy álmolta? Ki-
nevetik.

Tőprekédése közben meghallja hogy a
folyóón csörteti kulcsát a börtönmester. Va-
lami erő ad neki s ösztönöserűleg felkel a
prisoról, melyen egész nap hanykódott;
neki rohan a n-ház ajtóinak s teljes erejéből,
összeszorított két ökklével döngögetni kezdi:

— Nyissák ki, nyissák ki, mert meg-
fulladok.

Egy kiálló hegyes szeg megkarmolja ke-
zét s kibugyan belőle a vér a lármára elő-
siet a börtönmester s kinyitja az ajtót.

— Na, mi az? Mi lelte? Mit döngöget az
ajtót, mint egy örlőt.

Csaknem aléva bukik a földre Kerekés.

— Bocssának örmester ur, bocssának
ki, hacsak egy órára is, mert megörülök, vagy
meghalok!

— Mi baj van?

— Nem mondhatom el, nem lehet azt
elmondani.

— Ki akarok menni, látni akarom azt a
beteg, haldokló feleségemet, mert megöl utána
a bánat.

— Hiszen nem beteg a maga felesége.

Tévelygő szemait a börtönmesterre emeli
Kerekés. Halvány, homályos tekintetével me-
reven bámul reá.

— Meg akar vigasztalni.

— Igazat mondtam.

— Hiszen örmester ur nem is ismeri a
feleségemet?

oroszok gyűlöletét Ausztria iránt. A Novosti
a Journal de St-Petersbourg cikkéhez a kö-
vetkező megjegyzést fűzi: A diplomácia
feladata már majdnem be fejezve. Kálnoky
beszéde után a diplomáciai tárgyalások foly-
tatása már nem lenne összeegyeztethető a
nemzeti méltósággal és nem volna kívánatos
a béke érdekében.

Ha Kálnoky fenyegetései Ausztria visz-
szavonhatlan határozatát jelentik, akkor Bul-
gári függetlenségét fegyverrel kell megvé-
deni. Oroszországra nézve eljött a pillanat,
hogy a hazafias lelkesedéstől áthatott orosz
nép állzatokésztségének igénybe vételével
teljesítse a keleten történelmi hivatását. A
többi lapok is hasonló szellemben nyilat-
koznak.

Figyelemre méltó pétervári jelentések
szerint Oroszország nem igen fogja eddigi
álláspontját megváltoztatni. Kaulbars tábor-
nokot nem hívják vissza és arra nézve sem
küldtek neki instrukciókat, hogy mérsékelje
maga.

A francia képviselőház
igen heves küzdelmek színhelye volt. A bud-
getvita vette kezdetét, melyet a költségvetési
bizottságban hónapokon át folyó vizállyok
előztek meg. A bizottság többsége s a penz-
ügyminiszter számos nagy fontosságú kérdés-
ben nem tudtak megegyezni s a miniszter
egy ízben már be is adta lemondását.

Akkor az ügy annyiban elintéztetett,
hogy a kabinet azon határozatot hozta, hogy
a pénzügyminiszter a vizállyos kérdést a
bizottságtól a házhoz appellálja s annak ha-
tározatát várja be. Immár a kérdés csakugyan
a plénüm elé került. A két napos vita oly
zavaros volt, hogy a pénzügyminiszter jónak
látta felkérni a házat, halassza el tegnapról a
szavazást, mert a mint mondá, a képviselő
nagy része nincs tisztában a szavazata hord-
erejével. Tegnap tehát még egy általán nem
látszott valószínűnek, hogy a ház a minisz-
ternek fog igazat adni.

Kaulbars tábornok még mindig do-
bálózik az ultimátumokkal Szófiában. Legu-
jabban tudvalevőleg a filippopoliszi legfőbb
tisztviselők elbocsátását követelte s minthogy
nem sokat adtak reá, kijelenté, hogy ha
szerdaig a kívánt elégtételt meg nem kapja,
az orosz konzulátus személyzetével csütörtök-
kőn eltávozik Bulgáriából. Bárcsak már menne,
legalább a szegény ország egyik legveszedel-
mesebb közcseendőháborítójától szabadulna még.

— Hogyne ismerném. A Kovács Gábor
leányát, a szép Erzsikét.

— Azt, azt!

— Ma reggel láttam.

— Láttá?

— Láttam, a mézarszéken volt húst
vásárolni délebedre.

— Ne ámtson örmester ur, az isten
áldja meg. Mert vagy belehalok, vagy bele-
bolondulok, ha aztán megint szomorú hirt ha-
lok róla.

— Csak nem hazudom én magának. Vi-
selje magát szépen, nyugodtan, békés-éges
türelemmel. A feleségének nincs hála isten-
nek, sem bajja.

— Igazán nincs? de igazán nincs?

— Egy kicsit szomorúan néz ki szegény,
sápadt. Az egyik szemé alatt egy ütés nyoma
lát zik.

A fődre szegzi szemét Kerekés s tompa
hangon moreg maga elé:

— Ott ütöttem én meg.

Magában marad ismét. Mi hát már az
igaz? Az-e a mit ez az ember mond; vagy
amit naponként a hír hoz? Saját füleivel
hallotta mind a kétót. Valamelyik ámtani
akarja. De melyik? Bizonyosan az örmester,
mert hiszen a felesége nem izen neki hamis
híreket. Miért is izenne? Talán nem szereti
már, s ilyen híradással akar bosszút állani a
bántalomért? Talán azt akarja, hogy a le-
mondás érzése beköltözzék lelkébe és ne jöj-
jön váratlanul majd, ha egyéb dolgokat is
megtud.

— Oh nem, nem! Hiszen talán akkor
nem izenne semmit. Ha rossz akar lenni, ha
elakar pártolni, azt megtehetné szabadon.

Bizonyosan az örmester hazudott.

Nem is tudja már, jól rendbeszedni,
hogy miként is áll ez az egész dolog. Agya-
ban olyan zürzavar támad. Gondolkodik, de
sehogysam bir kiokosodni.

— A „szobagazdának“ elbeszéli a doi-
gokat, hiszen az mindent tud, hát mondja
meg ő, hogy ugy-e lehetetlen az, a mit az
örmester mondott. Nemcsak ő maga hal-

kony ezélhoz kegyesen hozzájárulni A n é p k o n y h a i g a z g a t ó s á g a .

— Figyelmeztetés. Kivonata az 1868 évi XXXVIII. törvényzikknek. 1. §. Minden szülő vagy gyám, ide értve azokat is, kiknek házában gyermekek mint mester tanítványok vagy ház szolgák tartatnak, kötelesek gyermekeiket vagy gyámoltjaikat (ha nevelésükről a háznál vagy magántanítvánnyal nem gondoskodtak) nyilvános iskolába járatni, életidejük 6-ik évének betöltésétől egész a 12-ik illetőleg 15-ik év betöltéséig.

2. §. Azenban a testileg vagy szellemileg gyenge gyermekeket, a tisztí orvos bizonyítására, az iskolai szék (117. §.) rövidebb vagy hosszabb időre fölmentheti az iskolába járás kötelessége alól. 3. §. Ragályos bajban vagy elmebetegségben szenvedők, avagy taníthatatlan tompa elméjük kizáródnak a nyilvános intézetekből. 4. §. Ha a szülők (gyám vagy gazda) a tankötelezett növendéket az iskolától visszatartja: ebbeli köteletségének teljesítésére komolyan figyelmeztetendő. Es ha e célra szolgálható erkölcsi eszközök felhasználása sikertelennek bizonyulna be, s a tankötelezett növendék az iskolától továbbra is visszatartatnék: a kötelességet ekként teljesíteni nem akaró szülő (gyám vagy gazda) első ízben 50 krra, második ízben 1 forintira, harmadik ízben 2 forintira, negyedik ízben 4 forintira büntetessék az iskolai pénztár javára. Sőt ha még ezen négyeszeri büntetés sem térítene a szülőt (gazdát vagy gyámot) kötelességének teljesítésére: akkor az illető iskolai szék erről a felsőbb iskolai hatóságnál jelentést tesz, mely aztán az iskolától visszatartott tanköteles gyermek számára a községi hatóságnál külön gyám rendelését is szorgalmazhatja. 5. §. A mulasztást igazoló esetek a közköztartási miniszter által kiadandó rendeletben állapítatnak meg. 6. §. A szülőknek és gyámoknak szabadságukban áll gyermekeiket háznál, vagy bármely vallású magán és nyilvános intézetekben, ugyisint más helységben levő tanintézetben neveltetni. Erről azonban a szülők vagy gyámok a helybeli iskolai székek b e l y e g m e n t e s b i z o n y i t v á y t a r t o z n a k e l o m u t a t n i ; v a l a m i n t a z i l l e t ő i s k o l a i h a t ó s á g n a k i s k ö t e l e z e t t ü g y e l n i , h o g y a z i l y g y e r m e k e k l e g a l á b b i s o l y o k t a t á s b a r é s z e s z ü l j e n e k , m i n ő t a t ö r v é n y s z e r i n t b e r e n d e z t n y i l v á n o s e l e m i n é p i s k o l á b a n n y e r t e t n e k e s a k ö t e l e z e t t é v e k t a r t a m á i g t a n i t t a s s a n k . F i g y e l m e z t e t n e k a s z ü l ö k , g y á m o k , i p a r o s m e s t e r e k , k e r e s k e d ő k , h o g y g y e r m e k e i k e t , g y á m o l t j a k a t , t a n u l ó k a t a r e a j u k n é v e k ö t e l e z e t t i s k o l á k b a p o n t o s a n j á r a s s á k , — k ü l ö n b e n e l l e n ö k a z i d é z e t t t ö r v é n y 4 . § a s z i g o r u a n a l k a l m a z á s a b a f o g v e t e t n i . K e l t D e b r e c z e n b e n , 1 8 6 6 . A v á r o s i t a n á c s .

— Gyászjelentés. Szikszay Lajos építész és neje, Bartsay Amália; gyermekeik: Géza, Vilma, Irén, Gyula, Béla, Kálmán; özve. Szikszay Károlyné, Nagy Sára; Bartsay Miklós és neje Nagy Mária, mint nagy szülők, az összes rokonok nevében is a legmélyebb fájdalomérzetével tudatjuk kedves felejtethető fiunk, testvérünk, uokánk Ifjú SZIKSZAY LAJOS gymnasiumi V-dik osztályu tanulóinak, f. hó 18-án reggeli 2 órakor 14 napi súlyos szenvedés után, életének 16 ik évében aghyártályos következtében történt gyászos elhunytát. Feledhetlen halottunk pormaradványai f. hó 19-én Pénteken d. u. 3 órakor fognak a Péterfia 836. sz. házuiktól a ref. egyház szertartása szerint tartandó

oly igézően, mint mikor először megszólította őt.

Jankó remegve dörzse zsebre a levelet, s fut, szalad, ki a szabad levegőre.

Nem meri megvárni azt a levelet. Ugy fáj, zsebgong valami a döröc, rongyos ruha alatt. A sziv? Igen a csavargó sziv: Ott kint hideg van. Fut gyorsan, mintha üldöznék valami. Ugy érzi, mintha minden pillanatban forró szarkot öntenének a nyaka közé, s az borítaná testét forróságba.

Pedig dehogy az!?

Ó, jól tudja már ő, hogy mit tesz az, ha ő töle küldenek a szép angyalok levelet. Ó hűsleges, titoktartó.

Ha ez is olyan levél lenne!?

Nem. nem. És fut odább.

Végre megáll egy fényes kirakat előtt. Lassan, vigyázva huzza ki a levelet. Alig mer reá tekinteni. De mégis kibetűzi a címet.

Nem ájul el, csak agyához kap. A csavargók nem tudnak elájulni. Ismeri ezt a címet, nem először járna nála, ha ugyan most elmenne hozzá.

Hát már ő is sorra jött. Tudta, sejtette ezt, s remegett tőle. De nem hitte.

Nem, szászor is nem. E levelet nem fogja az az ur megkapni. Dühösen tépi fel, s átböngészi sorait.

Azután felkaczag, s rohan elrejteni azt a levelet mély, sötét sirba, hogy sohase olvashassa el az ur.

Mintha bizony nem lehetne másikat írni!?

De ő hiszi, szentül hisz, hogy a levél örökre el lesz temetve s megmenti az ő szent angyalát.

Belenéz a habokba, ráhajol a hid karfájára, s mint a ki jól végzi dolgát, vidoran felkaczag, s át veti magát rajta.

Kék színű a hab, kék az ő két szeme. Nagy tüze van ennek, megfagyasztja az a lelket. Egyikbe, másikba — jó temetkezni. Vég van.

— A Juricskai család birtokpere. Negyven év óta folyó per nyert most befejezést, melyben felperes Juricskay Mór, örvendi földbirtokos, alperes pedig a nagyváradai lat. szert. káptalan volt. A pert úgy dönté el a kir. kuria, hogy Juricskai Mórnak megítélt 104 ezer forint elvont haszonbért és 500 hold földet. A per tárgyat a bécsi puszta egy része képezte.

— Merlatti éhezési kísérletei. Az e hó 14-iki Voltaire-ben olvassuk: Ma éjfélkor Merlatti István megkezdte koplálásának huszadik napját. Stoicizmusa hallatlan. Nevet, cseveg, vitatkozik, fest, ír épp úgy, mint más, a ki eszik és iszik. Tegnap meglátogatta dr. Lima New Yorkból, ki dr. Tanner koplálásának szemtanúja volt. Merlattinál ugyanama tüneteket konstataja, melyeket a tizenhetedik napon észlelt. Tegnap délelőtt dr. Ricord is felkereste a fiatal festőt, a ki azzal vigasztalta, hogy ő is csak nagyon keveset eszik, természetesen megelégedve arról, hogy ő már 85 éves, a mikor az embernek tudvalevőleg nem szokott nagy étvágya lenni. Merlatti már nagyon szeretné ha koplálási ideje letelnék, nem azért, mert az éhezés kiinnal jár, hanem azért, mert a sok látogatás és a folytonos felügyelet nagyon terhére vannak.

— Meglopva megleleztetve. Nem régebben megemlékeztünk arról, hogy egy Geiger nevű gazdag szabadtól lakost csaknem negyed milliót megraboltak. A szabadtól gazdag tőkepénzesnek már ez sem lehetett valami kelemes, s most ime amit a rablók hátra hagytak, és aminek azonban más emberfia megörült volna, Geigerre nézve az is csak újabb baj forrása lett. Arról értesülünk ugyanis, hogy a rablók által megvetett tömörked kötelezvény és adós levél egytől-egyig bélyegtelen volt. Erről azonban a fuánczok még előbb értesültek, mint mi, s most tekintélyes összegre rugó lehetet róttak Geiger urra.

— A csehek agyarkodását a magyarok ellen mi sem jellemzi jobban, mint hogy a magyar list ellen a csehek nagy agítatót fejtenek ki. Ennek már eredménye is van, hirdeti nagy garral a „Narodni Listy.” A különböző egyesületekben valamint a nagyobb nyilvános helyiségekben apró táblácskák vannak kifüggesztve, ezzel a felirattal: „Ne vegyetek magyar listet, és egyáltalában ne vegyetek magyar árut. A „Narodni Listy” ajánlja a cseh közönségnek, hogy ezt a harczmodort minél nagyobb mértékben folytassa.

— Feuerwerker Mór lapunk mai számában foglalt hírdetésére ez uton is felhívjuk olvasóink figyelmét.

Husárak.

Megállapítva bejelentve 1886 nov. hó 17-től november 24-ig

30—36 kr Rác Györgynéi Czegléd utca 2599 sz. alatt.

32 kr Erdei Jánosnál Morgó utca 587 sz. alatt.

36 kr Rác Györgynéi Csapó utca 10 sz. a. Rózsátr 10 szám alatt.

38 kr Balogh Jánosnál Mester utca 1371 szám alatt. Gyarmati Istvánnal Varga utca 2238 szám alatt.

42 kr. a két izraelita székben a piacon. — Minden többi. bejelentett 23 mé szárszékben pedig 40 kr.

Jegyzet: Magyar Gábor három székében 1 kiló hus nyomtaték nélkül 8 krral drágább.

Debreczen 1886. november 16-án.

A királyi uj könyvéből.

A jövőhéten bocsátja közre a bécsi udvari könyvkereskedés Rezső trónörökösnek legújabb könyvét, mely az a dunai vadászatok érdekes epizódjait fogja megörökíteni. A könyv, mely mint halljuk, magyar nyelven is meg fog jelenni, magyar vidékek viszonyait is foglalkozik; lefordítjuk mutatványul a következő leírást:

Szemeink előtt — mondja németül a magyar király — szép síkság terült el, melyet éjszakeről a Mohács mögött egész a Dunáig húzódó hegyláncok, nyugatról a tulajdonképeni pannóniai hegység nyulványai, keletről a Duna ligeterdői, délről pedig magaslatok gerincei határolnak. Mocsarak, rétek, mezők, lapályos erdőségek s apró falvak töltik be a Dunaig futó hullámos síkságot.

A mit ezután láttunk az országról, igazi magyar jellegű volt: széles körvonalak és az egész vidék nagyszerűsége; köze; lebből nézve a részletek egyhangúak és unalmasak.

Harmadfél órán át kocsiztunk, a míg végre egy berátságos, nagy kert előtt álló falusi házhoz értünk. Az egész egy Bécs pompás környékén fekvő nyárilaknak tiszta és takaros jellegével birt s legkevésbé sem viselte a magyar kastélyok típusát. Egy csomó fűszerszámozott szép ló várt reánk. Rampelt ur lakása előtt valánk, a hol lovat kellett váltanunk.

Par pillanat múlva folytattuk utunkat. Az alkonyat utolsó órái gyorsan multak el s a forró nap után hűvös est köszöntött b. Viharfelhők, melyek fenyegetően tornyosultak az égen, lassankint dél felé tűntek el, hol megszabadulva nedves terhüktől, ugyancsak lehűtötték a levegőt. Egy felhőlep szürk egyformasággal vonta be az egész égboltot s úgy látszott, hogy az egek csatornái tartós országos esőre készülődnek. Utunk egy kis erdő mellett vezetett el, melynek fái magas sűrű sűrű szökkenetek. — Az erdő szélén a jószágigazgató állított meg s kért hogy nézzük meg azt a hamvas varjú-párt mely itt fészkel. Alig mertem hinni füleimnek, mikor hallottam, hogy ebben a jelentéktelen erdőben, mindjárt az útszélén sűrű földön, minden nagyobb rengetegtől távol ily félének nemes madár fészkel. Kissé hitetlenül mélyedtem be az erdőbe s mintegy száz lépésnyire. Rampelt ur nem tudta egész pontosan a fészkek helyét s míg én azt kutattam, egyszerre csak egy erőteljes hamvas varjú pillantott meg; mely fejét szárnyai alá dugva, a még uralkodó világosság dacára magas jögenyei száraz ágán aludt. Ovatosan siklottam egy puska lövéseire s egyetlen lévessel leszedtem az ágról a madarat. Egészen elbámultam, hogy olyan állatot ejtettem el itt Dél Magyarországon az országot utoljára egy falu közelében, a melyent eddig csupán Alpesei hóvárjárta szikla talai közt, Közép Magyarországi tölgyerdőben, a korfui Santi Deka helyi kopasz csucsain, a dalmát hegyek vad sziklái közt s az elhagyott Karstok tetején, mindentűn emberlakt helyektől messze találtam.

Visszasiettem zsákmányommal a kocsihoz. Bréhm nem igen csodálkozott a hamvas varjú, mert ő e madarat Szibériában falvak közepén, házak tetején is látta ülni.

A mint egy alkalommal megtudtam, tavasszal az a jelentéktelen erdő sok erdei szalonka tanyája s egész éven át laknak benne vadmacskák is.

Folytattuk utunkat s észak helyett északkeletnek tartottunk. Csakhamar elhagytuk az országot s nagyon rossz uton tértünk a messziről látható ligeterdők felé. Nehány perc alatt eljutottunk egy nyomorúságos faluba, mely egy posványos patak mentén húzódik el. Agyagból épültek és számmal vannak fűdve házaik, melyek voltaképen meg sem érdemlik ezt a nevet.

Terményárak a debreczeni piacon.

Debreczen, 1886. nov. 16-án.			
Egy m. mázsa	telj. közep.	alsó.	
Buza	7.60	7.40	7.20
Kétszeres	6.40	6.30	6.20
Rozs	5.50	5.40	5.30
Arpa	5.20	5.10	5.00
Zab	5.30	5.20	5.10
Tengeri	4.20	4.10	4.00
Köles	4.50	4.25	4.00
Burgonya 1 zsák 6	80		
100 kl. szalonka	40.00	39.80	35.00
100 kl. báj.	40.00	39.00	38.00

VASUT.

Debreczenből indul:	
B. pest—N. Várad felé	d. e. 9 ó. 14 p.
" "	d. e. 11 ó. 46 p.
" "	este 10 ó. — p.
Szatmár felé	d. e. 3 ó. 39 p.
" "	d. u. 3 ó. 37 p.
Kassa felé	d. e. 7 ó. 5 p.
" "	d. u. 7 ó. 31 p.
Nánás felé:	m. á. v. "
" "	d. u. 3 ó. 50 d.

Debreczenbe érkezik:	
Budapestről	érk. regg. 2 ó. 51 p.
" "	d. u. 3 ó. 21 p.
" "	este 7 ó. 04 p.
Szatmárról	d. e. 11 ó. 28 p.
" "	este 9 ó. 31 p.
Kassáról	d. e. 8 ó. 35 p.
" "	este 8 ó. 52 p.
Nánásról:	m. á. v. indh.
" "	d. e. 8 ó. 51 p.

Felelős szerkesztő és kiadó laptulajdonos
Vértesi Arnold.
Főmunkatárs: Karczag Vilmos.

Brünni kelméket

elegans

őszir vagy téli

öltözetekre.

3.10 métert kitevő szelvényekben mindegyik éppen egy férfi öltönyre elegendő. frt 4.80 igen finom, frt 7.75 legfinomabb, frt 10.50 legeslegfinomabb

valódi gyapjuszövetből

Palmerston és Boy téli kabátokra méterje frt 2.50 egész 5 frt. — Loden frt 2.25 egész 3 frt. Női posztók méterje frt 1.25 krtól 2.50 krtig, megküld. bárki is postá utánvét mellett:

Feintuch-Fabriks-Niederlage

SIEGEL-IMHOF

BRÜNN.

Nyilatkozat: A fentelbi cég szövevei szilárd és izléstelen kivitel valamint kiválóképpen tartósság által tűnnek ki. Ezek elismert megbízható szilárdsága és rendkívüli munkaképessége egyszeresimad az iránt is kezességét nyújt miszerint csak a legjobb áru s pontosan a választott minták szerint lesz szállítva. Kivánatra fentelbi raktár mintákkal ingyen és bérmentve szolgál.

Debreczenben kizárólag
NEIDLINGER G.,
által piacz-utca 2138. sz. árusítatnak el.
Más nevű varrógépkereskedőknek, helyben vagy máshol Magyarországon, az eredeti Singer varrógépek elárúsítás végett nem adatnak; s mások által a Singer név visszaélésével k reskedésbe hozott gépek csak utánzott német vagy bécsi gyártmányok.

Árverési hirdetemény.

A debreczeni kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közbirré teszi, hogy Adler Róza végrehajtónak Bikfalvi Péter és neje Somogyi Zsuzsanna végrehajtást szenvedők elleni 150 frt tőke követelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a debreczeni kir. törvényszék területén lévő, és Debreczen városában fekvő 88 számú telekkönyvben A. I. 1. 2. rend számú ház és ondtó földre 2438 frt, továbbá a 11225 h. r. számú A + alatti ujosztású földre 298 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1887. évi január hó 5-ik napján d. u. 3 órakor a kir. törvényszék árverési termében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881-ik LX t. cz. 42 §-ában jelzett árfolyammal számított, és az 1881. évi november hó 1-én 3333 sz. a. kelt igazságügy miniszter rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes érték papírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX t. cz. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt a debreczeni kir. törvényszéknek, mint telekkönyvi hatóságnak 1886. szept. hó 27. tartott üléséből.

Szögyény,
elnök.

Hegedűs,
jegyző.

III. Arverési hirdetm. kivonat.

A h.-nánási kir. járás bíróság mint telekkönyvi hatóság közbirré teszi, hogy a h.-doroghi árvaszéknek mint végrehajtónak Rác Mária Debreczeni Jánosné végrehajtást szenvedők elleni 113, frt 34 kr. tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a debreczeni kir. törvényszék (a h.-nánási kir. járásbíróság) területén lévő H.-Dorghon fekvő a h.-doroghi 2067. sz. tjkönyvben A. I. 1. 2. 3. 5—8. hr. sz. alatti ingatlanokra az árverést 654 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1886. évi december hó 2-ik napján d. e. 9 órakor H.-Dorogh városházánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881 év LX. t. cz. 42 §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi nov. hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt H.-Nánáson, 1886. évi október hó 1-ső napján. A h.-nánási kir. járásbíróság mint telekkönyvi hatóság.

Sebestyén,
kir. alj. bír.

Csak egészséges testben lakik egészséges lélek,

más szavakkal, csakis ha a test minden részében egyenlően működik, képes a lélek okos gondolatokat teremteni és virágzásra hajtani. Csakis ha egy villamos vezetékél új és erős villamos anyag hozzáadatik, képes a villamvezeték jól működni és nem fogja a szolgálatot megtagadni. Az ideg a villamvezeték, azaz azon finom szövet az emberi testnek, melynek igen nagy munkát érke van és a mely a szerzési erőt a testben közvetíti. Hogy a Chinin mint egyike a legjobb idegerősítő szernek használtatik, azt mindenki tudja, másfelől pedig az is tény, hogy rossz izelés és a gyakran nehézség emésztésénél annak hatása hajtótörést szenvedett. Utóbbi bajoknak elejét vehetni volt főfeladata Schmied F. gyógyszerésznek Tepliczben, midőn maláta kivonatát, Chinin Vasat és Chinin Malátát kivonatát, mindkettőt saját laboratóriumában gyógyszerhatás-udiat szernek előállította és minden részében és alkotórészeiben egész a legcsekélyebb kisinségig és legkövetkezőre kombinálta és forgalomba hozta. Elismerek legelső tekintélyek úgy mint dícső megbeszélés első rangú orvosi szaklapokban mindinkább biztatták, mindkét szert,

mint jobbat minden eddig legjobbnak ismert szernél, minden nemű idegességnél gyógyszerül ajánlani. Kitérőnek bizonyulnak ideges álmatlanságnál, főtájánságnál, migräne, ideges rheumaticus színlételeknél és üdülő betegségeknél nagy betegségek után, különösen typhus és hasonló betegségeknél, az étvágyat gáncsolt és az idegekben újabb és elevenebb vérkeringést okoz, mely aztán az agynak és az idegen szervezetnek jótékony hatást kölcsönöz. Az étvágy kitűnő és jó izelési kellemes sőt jobb mint más Chinin szereknél. A maláta kivonat által kedves izelés az általános vérjavító hatásában a vastartalom jó ivó vizét csak növeli és egyik a másikat határozottan támogatja 1—3 evőkanál adatik, naponta többször és ugyanannyi kávészákkal gyermekkorban, mely utóbbiaknál is legmegelőzően ajánlatik.

Ár: 1 nagy üveg 1 frt, 1 kis üveg 65 kr.
Értékelt utánzatok megakadályozása végett, minden üveg az itt látható védjegyvel van ellátva.
Valódi majd minden gyógyszerárban.

Kiadó boltok

Czepléd-utca elején a színházzal szemben ujonnan épült emeletes szegletház alatt.

Ertekezhetni „Szabó Lajos fia” üzletükben.

Két igen szép porcellán kályha eladó.

Ertekezhetni Miklós-utczán 1923. sz. a.

Egyedül itt kapható ily bámulatos olesón.

Feuerwerker Mór

férfi és gyermek ruharaktára Debreczen a „Bika szállodával” szemben.

Van szerencsém a nagy érdemű helybeli és vidéki közönség b. tudomására hozni hogy az őszi és téli évadra

férfi és gyermek ruha raktáramat

duosan felszereltem s abban a kellemes helyzetben vagyok, hogy e versenyt bárkivel szemben is kiállhatom.

A d o k !

Téli kabátokat	6, 7, 8, 9, 10	frttól feljebb
Őszi felöltőket	7 frt 50 krtól	frttól
Menesikoffokat	12, 13, 14, 15	„
Férfi őszi és téli öltönyöket	9, 10, 11.	„
Magyar öltönyöket	8, 9, 10.	„
Férfi nadrágokat	2.50 3. 4.	„
Gyermek öltönyöket	3.80 4.50 5.	„
„ köpönyegeket	4.50 5. 6, 7.	„
Bárány bőrös kabátokat.	9, 10, 11.	„
Daróc köpönyegeket	10, 11, 12, 13.	„
Utazó bundák erdélyi bárány bélésű	30, 35, 40.	„
Soppos „ galér és galér nélkül	45, 50.	„

Számos látogatást kér.

Tisztelettel

Feuerwerker Mór.

Egyedül itt kapható ily bámulatos olesón.

TÓTH FERENCZ.

Tisztelettel van szerencsém a nagyérdemű közönséget értesíteni arról, hogy

czipő üzletemet

a kor igényeihez képest rendeztem be.

Egy zeresmint tudatom, hogy a raktáromon lévő gyári czipő árukat teljesen leszállított árban a t. közönség rendelkezésére bocsátom, minthogy üzletemet ezentul csak saját műhelyemben készített árukkal rendezem be.

Ugyisint a megrendeléseket 24 óra alatt a legfinomabb anyagból s legjobb munkával ellátva képes vagyok kiszolgáltatni.

Becsés pártfogásokat kérve:

teljes tisztelettel

TÓTH FERENCZ

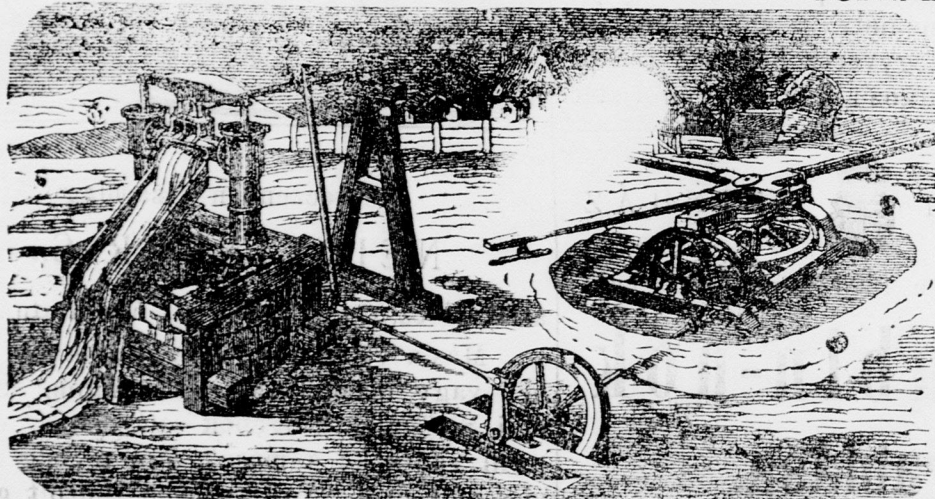
férfi és női lábbeli készítő.

Férfi és női lábbeli raktár Debreczenben Piacz, Tisza-ház.

Alapított 1858-ban.

W A L S E R F E R E N C Z

első magyar gép- és tűzoltószerkezetek gyára, harang, és ércöntődéje, BUDAPESTEN RÖTTENBILLER-UTCA 66.

kutakban és mindennemű szivattyukban.

Elvállal teljes vízvezeték berendezését városok, ölbirtokosok és magánzók részére, modern technikai alapon és kedvező feltételek mellett, ajánlkozik

GÖZ és MAGÁN FÜRDŐK

felszerelésére

szagmentes ürszék

felállítására s minden vízművi munka gyors és pontos kivitelére.

Képes árlapok, és részletes költségtervezetek kívánatra díjmenten köldetnek.

EGYETLEN BELFÖLDI SZIVATTYU GYÁR.

Debreczen, 1886. Nyomatott a „Debreczeni Ellenőr” könyvnyomdájában Széchenyi-utca, SIMON-ház.

XIII. é

András

Most ped
neki. Nyolcz
kelt ellenzék
Baranyát, tót
séget, hogy
zott, — szö
vére és korm
gelyi basa az
is megvetették
mentek vele
Tisza ellen,
Herbsték és
amig a segí
azonban nem
compagnie, d
Nos hát,
ség a mérséke
nak közepett
elfelejtette v
kébe vissza i
a nagy kap
ki a birodalom
egyedül van
már régen sa
más, mint az
bérencz, a G
házáját az or
fejű sima udv
és lovagolni
A n d r á s s
pában sok ro
hoz hasonlith
nyedező
két komoly,
az „Egyetérté
akkori száma
elolvasnék b
olyan károml
Kálmánon kiv
részesült. Es
a rugdalóza
dult ellenzék
nan apóban
lonna” egyik
mint a másik.

A „Debrecz

Va

Irta:

Erre a fel
szólat. Az a s
gyötri magát,
— Sohse
láglik.

De mig k
nap, sok óra, s
percz megannyi
Lázban é
rekes, feje kab
hogy szempilla
fájdalmas, vonz
elő kebléből; a
e szavakat:

— Beteg

A röt haj
s azt mondta
kis jó hírrel m
A szobag
ennél:

— Olyas
haza jussom töl
dolog, mikor a
jön majd. Egy
— Az am

Nagy szé
ezákon, éles s
egy-egy nyitva
a fák ágait me
suttognak. A f
len sarka nyik
pölve hull le s
kor egy vakító